

Poizvedovalni jezik SQL

Poizvedovanje po relacijski podatkovni bazi.

1. del

Uvod v SQL ⁽¹⁾

- **SQL** (**S**tructured **Q**uery **L**anguage) je jezik za obvladovanje podatkov v relacijskih podatkovnih bazah.
- Čez čas je doživel številne revizije:
 - **SQL-86** (SQL-87)
 - **SQL:1999** (SQL3) – regularni izrazi, prožilniki, objekti
 - **SQL:2003** – osnovne lastnosti XML, sekvence
 - **SQL:2006** – napredne lastnosti XML, XQuery
 - **SQL:2008** – napredne funkcije uokvirjenja

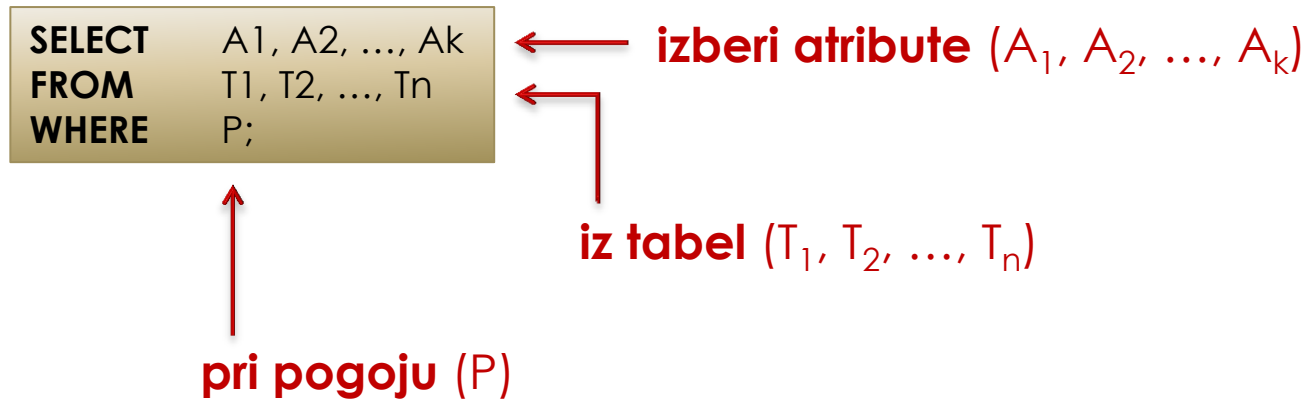
Skupine SQL ukazov

- **DML** (Data Manipulation Language)
 - **SELECT**, INSERT, UPDATE, DELETE
- **DDL** (Data Definition Language)
 - CREATE, ALTER, DROP
- **DCL** (Data Control Language)
 - GRANT, REVOKE
- **TPO** (Transaction Processing Option)
 - COMMIT, ROLLBACK

Uvod v SQL (2)

- Vsak proizvajalec (ponudnik sistema za obvladovanje podatkovnih baz) podpre določeno množico funkcionalnosti standarda SQL.
- Dodatno gradivo glede SQL stavkov najdete na spletni učilnici.

Oblika klasičnega SQL stavka

Enostavni primeri SQL stavkov

- Projekcija

```
SELECT  A1, A2, ..., An  
FROM    T;
```

- Selekcija

```
SELECT  A1, A2, ..., An  
FROM    T  
WHERE   P;
```

- Ekvistik

```
SELECT  T1.A1, T2.A1  
FROM    T1, T2  
WHERE   T1.A3 = T2.A3;
```

MySQL - phpMyAdmin

- Dostopni podatki
 - **URL**
 - <http://todo.fri.uni-lj.si/phpmyadmin/>
 - **Uporabniško ime:** opb + vpisna številka
primer: opb24930359
 - **Geslo:** začetno geslo je enako uporabniškemu imenu

MySQL - MyWebSQL

MyWebSQL
version 2.8

User ID:

Password:

MySQL Server: Localhost MySQL

Language: English

- Dostopni podatki
 - **URL**
 - <http://todo.fri.uni-lj.si/mywebsql/>
 - **Uporabniško ime:** opb + vpisna številka
primer: opb24930359
 - **Geslo:** začetno geslo je enako uporabniškemu imenu

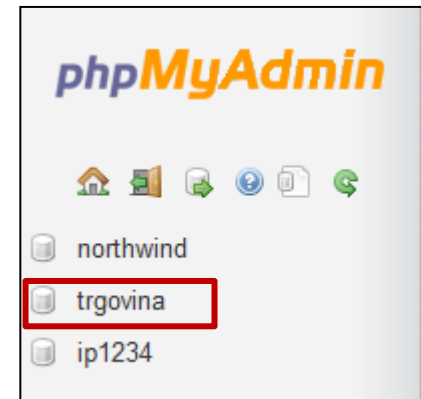
SQL Workbench

- Driver: **MySQL**
- URL: **jdbc:mysql://todo.fri.uni-lj.si:3306/opb24930359**
 - Hostname: **todo.fri.uni-lj.si**
 - Port: **3306**
 - Database: **<uporabniško ime>**
- Username: **opb + vpisna številka**
(primer: *opb24930359*)
- Password: **začetno geslo je enako uporabniškemu imenu**

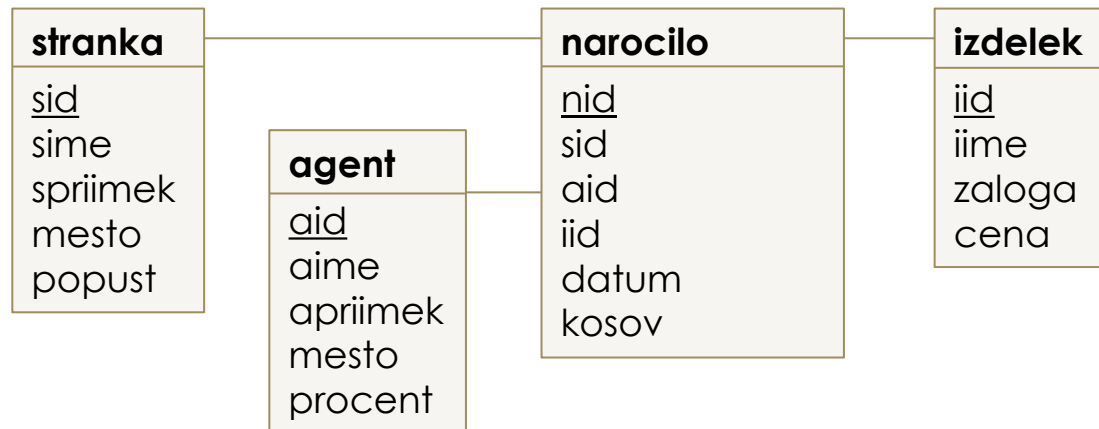
The screenshot shows the configuration window for a MySQL connection in SQL Workbench. The window title is "OPB Todo". The "Driver" is set to "MySQL (com.mysql.jdbc.Driver)". The "URL" is "jdbc:mysql://todo.fri.uni-lj.si:3306/ab1234". The "Username" is "ab1234" and the "Password" is masked with "*****". There are buttons for "Show password" and "Extended Properties". The "Autocommit" checkbox is unchecked, and "Fetch size" and "Timeout" are set to empty fields. The "Save password" checkbox is checked, and "Rollback before disconnect" is unchecked. "Separate connection per tab" is checked, "Confirm updates" is unchecked, and "Read only" is unchecked. "Ignore DROP errors" is unchecked, "Include NULL columns in INSERTs" is checked, and "Remember DbExplorer Schema" is checked. "Empty string is NULL" is unchecked, "Trim CHAR data" is unchecked, "Remove comments" is unchecked, and "Hide warnings" is unchecked. The "Info Background" is set to "(None)". The "Alternate Delimiter" is an empty field, and "Single line" is unchecked. The "Workspace" is an empty field. There are buttons for "Connect scripts" and "Schema/Catalog Filter".

Primeri (1)

- Imamo naslednje tabele nad katerimi bomo izvajali poizvedbe.

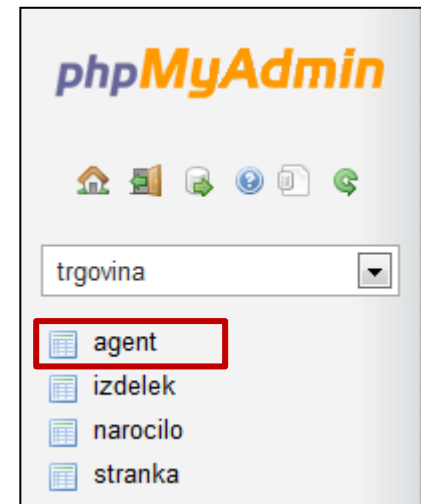

stranka (sid, sime, sprimek, mesto, popust)
agent (aid, aime, apriimek, mesto, procent)
izdelek (iid, iime, zaloga, cena)
narocilo (nid, sid, aid, iid, datum, kosov)

Primeri (2) (1. vprašanje)

→ **stranka** (sid, sime, spriimek, mesto, popust)
agent (aid, aime, apriimek, mesto, procent)
izdelek (iid, iime, zaloga, cena)
narocilo (nid, sid, aid, iid, datum, kosov)

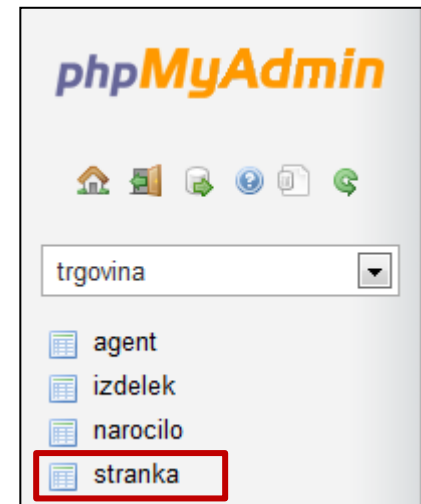

- Izpiši imena in idente kranjskih agentov!

```
SELECT aid, aime
FROM agent
WHERE mesto = 'Kranj';
```

Primeri (3) (2. vprašanje)

- **stranka** (sid, sime, spriimek, mesto, popust)
- agent** (aid, aime, apriimek, mesto, procent)
- izdelek** (iid, iime, zaloga, cena)
- narocilo** (nid, sid, aid, iid, datum, kosov)

- Izpiši podatke vseh strank!

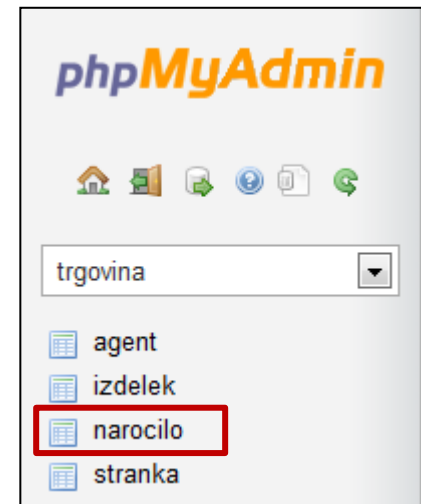
```
SELECT sid, sime, mesto, popust  
FROM stranka;
```

=

```
SELECT *  
FROM stranka;
```

Primeri (4) (3. vprašanje)

stranka (sid, sime, spriimek, mesto, popust)
agent (aid, aime, apriimek, mesto, procent)
izdelek (iid, iime, zaloga, cena)
→ **narocilo** (nid, sid, aid, iid, datum, kosov)

- Izpiši idente izdelkov, ki so bili kdaj naročeni!

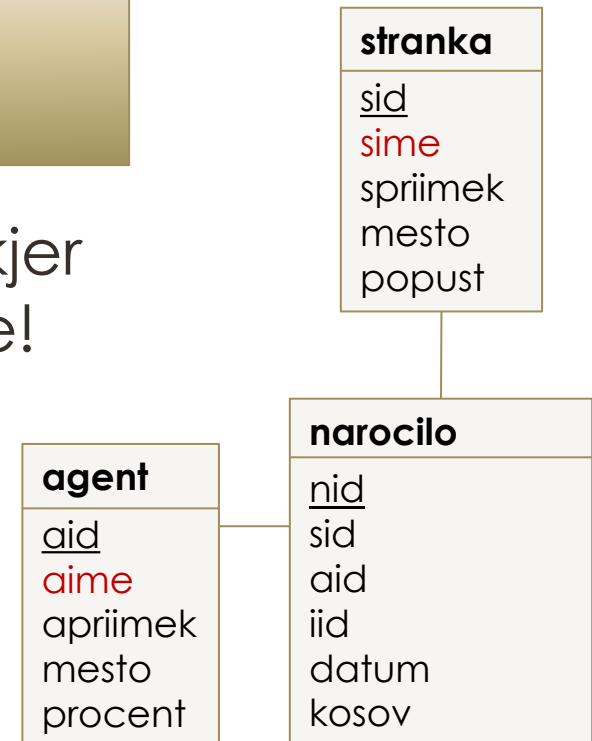
```
SELECT DISTINCT iid
FROM narocilo;
```

Primeri (5) (4. vprašanje)

- **stranka** (sid, sime, spriimek, mesto, popust)
- **agent** (aid, aime, apriimek, mesto, procent)
- izdelek** (iid, iime, zaloga, cena)
- **narocilo** (nid, sid, aid, iid, datum, kosov)

- Izpiši vse pare (sime, aime), kjer je sime naročil nekaj pri aime!

```
SELECT stranka.sime, agent.aime
FROM stranka, narocilo, agent
WHERE stranka.sid = narocilo.sid AND
narocilo.aid = agent.aid;
```


Primeri (6) (5. vprašanje)

- **stranka** (sid, sime, spriimek, mesto, popust)
- **agent** (aid, aime, apriimek, mesto, procent)
- **izdelek** (iid, iime, zaloga, cena)
- **narocilo** (nid, sid, aid, iid, datum, kosov)

- Za vsako naročilo izračunaj čisti dobiček po naslednji formuli:

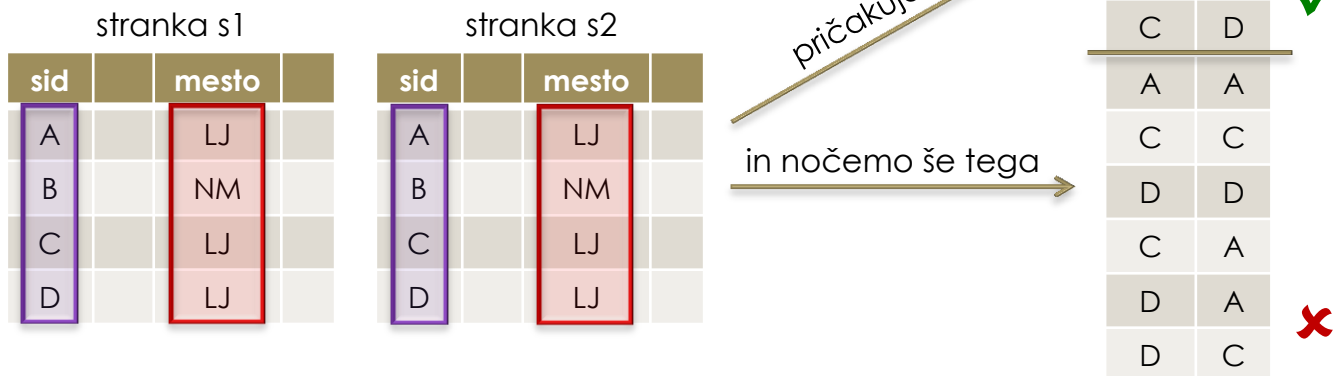
- dobiček = $0,4 \times \text{kosov} \times \text{cena enega kosa} - (\text{popust} + \text{marza}) / 100 \times \text{kosov} \times \text{cena enega kosa}$

```
SELECT n.nid, n.sid, n.aid, n.iid, 0.4*(n.kosov * i.cena) -  
0.01*(s.popust + a.procent) * (n.kosov * i.cena) AS dobiček  
FROM narocilo n, stranka s, agent a, izdelek i  
WHERE s.sid = n.sid AND n.aid = a.aid AND n.iid = i.iid;
```

Primeri (7) (6. vprašanje)

- **stranka** (sid, sime, spriimek, mesto, popust)
- agent** (aid, aime, apriimek, mesto, procent)
- izdelek** (iid, iime, zaloga, cena)
- narocilo** (nid, sid, aid, iid, datum, kosov)

- Izpiši vse pare strank, ki imajo sedež v istem mestu:

Primeri (8) (6. vprašanje)

- **stranka** (sid, sime, spriimek, mesto, popust)
- agent** (aid, aime, apriimek, mesto, procent)
- izdelek** (iid, iime, zaloga, cena)
- narocilo** (nid, sid, aid, iid, datum, kosov)

- Izpiši vse pare strank, ki imajo sedež v istem mestu:

```
SELECT s1.sid, s2.sid  
FROM stranka s1, stranka s2  
WHERE s1.mesto = s2.mesto AND s1.sid < s2.sid;
```

Preimenujemo obe tabeli, da se lahko sklicujemo na vsako posebej

< je namesto <> zato, da ne izpisujemo pomenskih duplikatov (npr. (A,C) in (C,A)).

Primeri (9) (7. vprašanje)

stranka	(sid, sime, spriimek, mesto, popust)
agent	(aid, aime, apriimek, mesto, procent)
izdelek	(iid, iime, zaloga, cena)
→ narocilo	(nid, sid, aid, iid, datum, kosov)

- Izpiši idente izdelkov, ki sta jih naročili vsaj 2 stranki:

```
SELECT DISTINCT n1.iid
FROM narocilo n1, narocilo n2
WHERE n1.iid = n2.iid AND n1.sid <> n2.sid;
```

Zaradi tega primerjalnega operatorja se sicer pojavijo duplikati, ampak jih DISTINCT odstrani. Namesto <>, je lahko tudi < ali >.

Primeri (10) (8. vprašanje)

stranka (sid, sime, spriimek, mesto, popust)
agent (aid, aime, apriimek, mesto, procent)
izdelek (iid, iime, zaloga, cena)
 → **narocilo** (nid, sid, aid, iid, datum, kosov)

- Izpiši idente strank, ki so naročile vsaj 1 izdelek, ki ga je prodal tudi agent A6:

narocilo n1				narocilo n2			
sid		iid	aid	sid		iid	aid
?		x				x	A6

```

SELECT DISTINCT n1.sid
FROM narocilo n1, narocilo n2
WHERE n1.iid = n2.iid AND n2.aid = 6;
  
```

Primerjalni operatorji (1)

Operator	Opis
=	je enako
!= ali <>	različno
> in >=	večje in večje ali enako
< in <=	manjše in manjše ali enako
IN (...)	ustreza poljubnemu elementu množice
BETWEEN ... AND ...	med dvema vrednostima
LIKE '...'	ustreza vzorcu niza
IS NULL	neznana vrednost
NOT ...	negacija predhodnega operatorja

Primerjalni operatorji (2) (BETWEEN)

○ BETWEEN

- namesto takšnega zapisa

```
SELECT a1, a2, ...  
FROM t1, t2, ...  
WHERE t1.a1 >= vrednost1 AND t1.a1 <= vrednost2;
```

- lahko uporabimo naslednjega

```
SELECT a1, a2, ...  
FROM t1, t2, ...  
WHERE t1.a1 BETWEEN vrednost1 AND vrednost2;
```

Primerjalni operatorji (3) (LIKE)

○ LIKE

```
SELECT a1, a2, ...  
FROM t1, t2, ...  
WHERE t1.a1 LIKE '43%' OR t1.a1 LIKE '4_';
```

Poljubno nadaljevanje niza,
ki se začne s predpono "43"
(npr. **43**, **43xy**, **4321**, **43-1** itd.)

Ujemanje enega znaka v nizu, ki se
začne s "4" (npr. **4x**, **42**, **4-** itd.)

- Kako v nizu poiščemo znaka % in _?
- Uporabimo „ubežni znak“ (escape character), npr. želimo izpisati nize, ki vsebujejo podniz "SA_".

```
SELECT employee_id, last_name, job_id  
FROM employees  
WHERE job_id LIKE '%SA\_%' ESCAPE '\';
```

Vaje

Priprava podatkovne baze in enostavna povpraševanja.

Priprava podatkovne baze

- Kreirajte tabele s pomočjo SQL skripte **kreiraj_GSM.sql**.

```
CREATE TABLE prodaja (operater VARCHAR(10), telefon VARCHAR(10));  
CREATE TABLE kupuje (stranka VARCHAR(10), operater VARCHAR(10));  
CREATE TABLE najraje (stranka VARCHAR(10), telefon VARCHAR(10));
```

```
INSERT INTO kupuje (stranka, operater) VALUES ('Marko', 'Mobitel');  
INSERT INTO kupuje (stranka, operater) VALUES ('Marko', 'Simobil');
```

...

```
INSERT INTO najraje (stranka, telefon) VALUES ('Petra', 'Nokia');  
INSERT INTO najraje (stranka, telefon) VALUES ('Janez', 'Siemens');
```

...

```
INSERT INTO prodaja (operater, telefon) VALUES ('Simobil', 'SE');  
INSERT INTO prodaja (operater, telefon) VALUES ('Simobil', 'Siemens');
```


Vprašanja ⁽¹⁾

1. Katere stranke kupujejo pri operaterju Mobitel?
2. Pri katerih mobilnih operaterjih kupuje Petra?
3. Katere mobilne telefone lahko kupuje Petra, glede na to, da kupuje le pri nekaterih operaterjih, pri katerih prodajajo le nekatere vrste mobilnih telefonov?

Vprašanja (2)

4. Pri katerih operaterjih prodajajo Janezov najljubši telefon?
5. Izpišite katere telefone prodaja posamezni operater. Izpis naj ima naslednjo obliko:

Operater prodaja telefon

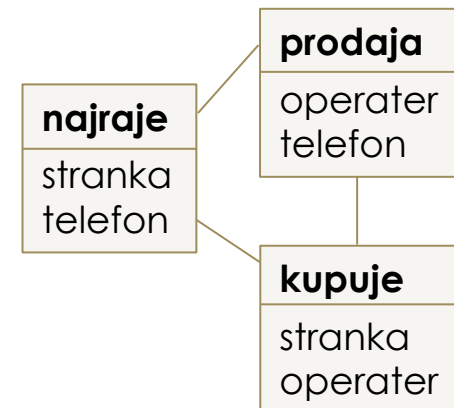
Mobitel prodaja telefone znamke Nokia

...

Rešitve (1) (1. vprašanje)

- Katere stranke kupujejo pri operaterju Mobitel?

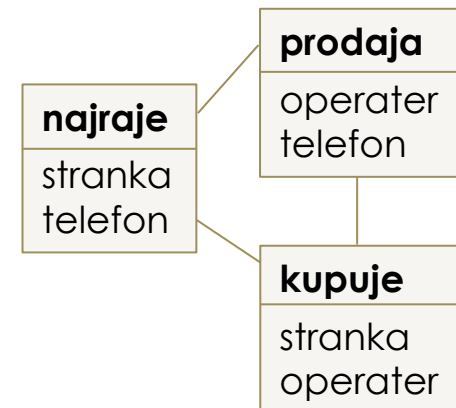
```
SELECT stranka
FROM kupuje
WHERE operater = 'Mobitel';
```


Rešitve (2) (2. vprašanje)

- Pri katerih mobilnih operaterjih kupuje Petra?

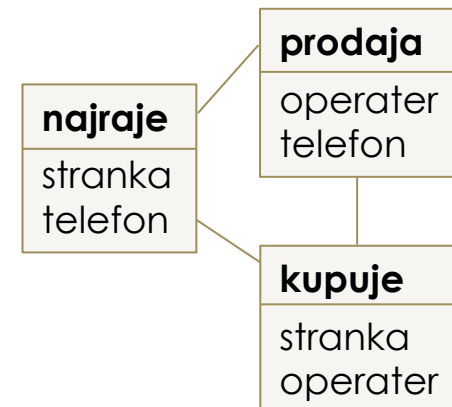
```
SELECT operater  
FROM kupuje  
WHERE stranka = 'Petra';
```


Rešitve (3) (3. vprašanje)

- Katere mobilne telefone lahko kupuje Petra, glede na to, da kupuje le pri nekaterih operaterjih, pri katerih prodajajo le nekatere vrste mobilnih telefonov?

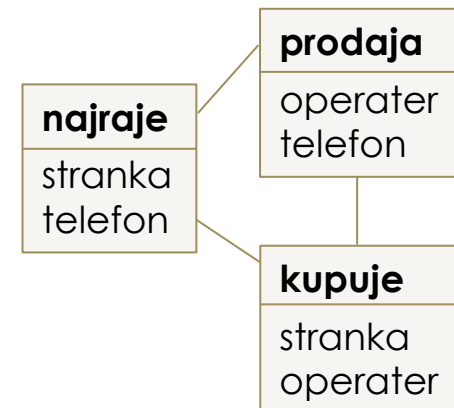
```
SELECT   telefon
FROM     kupuje, prodaja
WHERE    stranka = 'Petra' AND
           kupuje.operater = prodaja.operater;
```


Rešitve (4) (4. vprašanje)

- Pri katerih operaterjih prodajajo Janezov najljubši telefon?

```
SELECT   operater
FROM     prodaja, najraje
WHERE    stranka = 'Janez' AND
           prodaja.telefon = najraje.telefon;
```


Rešitve (5) (5. vprašanje)

- Izpišite katere telefone prodaja posamezni operater. Izpis naj ima naslednjo obliko:

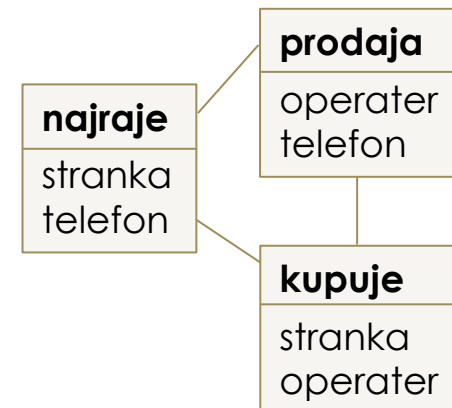
Operater prodaja telefon

Mobitel prodaja telefone znamke Nokia

...

- Za združevanje nizov v selekcijskem pogoju uporabite funkcijo **CONCAT**

```
SELECT CONCAT(operater, ' prodaja telefon
FROM prodaja;
```


Poizvedovalni jezik SQL

Poizvedovanje po relacijski podatkovni bazi.

2. del

Množice (1) (9. vprašanje)

- **stranka** (sid, sime, spriimek, mesto, popust)
- **agent** (aid, aime, apriimek, mesto, procent)
- izdelek** (iid, iime, zaloga, cena)
- **narocilo** (nid, sid, aid, iid, datum, kosov)

Ime in popust strank,
ki so kaj naročile pri
agentu iz Kranja oz. Kopro.

- Izpiši imena in popuste strank, ki so naročile kaj pri agentu iz Kranja ali Kopro:

```
SELECT
FROM
WHERE
```

```
sime, popust
stranka
sid IN (
```

ID strank, ki so naročile pri
agentih iz Kranja oz. Kopro.

```
SELECT
FROM
WHERE
```

```
sid
narocilo
aid IN (
SELECT
FROM
WHERE
```

```
aid
agent
mesto IN ('Kranj', 'Koper')
```

```
);
```

Množice (2) (10. vprašanje)

- **stranka** (sid, sime, spriimek, mesto, popust)
- **agent** (aid, aime, apriimek, mesto, procent)
- izdelek** (iid, iime, zaloga, cena)
- **narocilo** (nid, sid, aid, iid, datum, kosov)

- Izpiši imena strank, ki so naročile izdelek, ki ima iid = 2:

```
SELECT sime
FROM stranka
WHERE 2 IN (
  SELECT iid
  FROM narocilo
  WHERE sid = stranka.sid
);
```

sid se nanaša na najbližjo tabelo (narocilo).

Izdelek z iid=2 je med izdelki, ki jih je naročila stranka.

Množice (3) (10. vprašanje)

- **stranka** (sid, sime, spriimek, mesto, popust)
- **agent** (aid, aime, apriimek, mesto, procent)
- izdelek** (iid, iime, zaloga, cena)
- **narocilo** (nid, sid, aid, iid, datum, kosov)

- Izpiši imena strank, ki so naročile izdelek, ki ima iid = 2
(2. način)

```
SELECT DISTINCT sime
FROM stranka, narocilo
WHERE stranka.sid = narocilo.sid AND narocilo.iid = 2;
```

Operatorji nad množicami (1)

- Operatorji nad množicami so:

Operator	Opis
UNION	vse vrstice iz vseh množic (brez duplikatov)
UNION ALL	vse vrstice iz vseh množic (z duplikati)
MINUS	vrstice, ki so samo v prvi množici
INTERSECT	presek množic

(SELECT ...)
UNION
(SELECT ...)

- MySQL ne pozna **MINUS** in **INTERSECT**!
- IN**, **ALL** in **ANY** so „multiple row“ operaterji
 - vrednost primerjajo z vsemi vrednostmi iz podane poizvedbe

Operatorji nad množicami (2)

- Primeri za ANY:

```
SELECT ...  
FROM ...  
WHERE x < ANY (  
    SELECT y  
    FROM ...  
    WHERE ...  
);
```

manj kot
maksimum

```
SELECT ...  
FROM ...  
WHERE x <> ANY (  
    SELECT y  
    FROM ...  
    WHERE ...  
);
```

```
SELECT ...  
FROM ...  
WHERE x = ANY (  
    SELECT y  
    FROM ...  
    WHERE ...  
);
```

vsebovanost
(IN)

Operaterji nad množicami (3)

- Primeri za ALL:

```
SELECT ...  
FROM ...  
WHERE x < ALL (  
  SELECT y  
  FROM ...  
  WHERE ...  
);
```

manj kot
minimum

```
SELECT ...  
FROM ...  
WHERE x > ALL (  
  SELECT y  
  FROM ...  
  WHERE ...  
);
```

več kot
maksimum

```
SELECT ...  
FROM ...  
WHERE x <> ALL (  
  SELECT y  
  FROM ...  
  WHERE ...  
);
```

ni vsebovanosti
(NOT IN)

Množice (4) (11. vprašanje)

→	stranka	(sid, sime, spriimek, mesto, popust)
	agent	(aid, aime, apriimek, mesto, procent)
	izdelek	(iid, iime, zaloga, cena)
	narocilo	(nid, sid, aid, iid, datum, kosov)

- Izpiši idente tistih agentov, ki imajo najnižji odstotek provizije:

```
SELECT aid
FROM agent
WHERE procent <= ALL (
  SELECT procent
  FROM agent
);
```

Procent mora biti **manjši ali enak vsem procentom**, t.j. manjši od vseh ostalih in enak najnižjemu.

Množice (5) (12. vprašanje)

→ **stranka** (sid, sime, spriimek, mesto, popust)
→ **agent** (aid, aime, apriimek, mesto, procent)
izdelek (iid, iime, zaloga, cena)
narocilo (nid, sid, aid, iid, datum, kosov)

- Izpiši ident agentov, ki nimajo najvišjega odstotka provizije:

```
SELECT aid
FROM agent
WHERE procent < ANY (
  SELECT procent
  FROM agent
);
```

Procent mora biti **manjši od določenega procenta**, t.j. vsi procenti, ki niso najvišji.

Razširitev osnovne oblike SQL stavka (1)

```
SELECT      A1, A2, ..., Ak  
FROM        T1, T2, ..., Tn  
WHERE       P1  
GROUP BY  A1, ..., Ag  
HAVING    P2  
ORDER BY  A2, ..., Ao [DESC | ASC];
```

↑
urejanje izpisa

← **grupiranje po atributih**

←
omejevanje grup

- Vrstni red operacij je pomemben in sicer: **GROUP BY**, **HAVING** in **ORDER BY** (in po potrebi **LIMIT**).

Razširitev osnovne oblike SQL stavka (2)

- **GROUP BY** omogoča operacije nad več vrsticami

Funkcija	Opis
AVG	povprečje
COUNT	število vrednosti v stolpcu, različne od NULL
MAX	največja vrednost (števila, nizi, datumi)
MIN	najmanjša vrednost (števila, nizi, datumi)
SUM	vsota
STDDEV	standardna deviacija
VARIANCE	varianca

Razširitev osnovne oblike SQL stavka (3)

- **GROUP BY** primeri

- duplikati

```
SELECT COUNT(iid)
FROM narocila;
```

```
SELECT COUNT(DISTINCT iid)
FROM narocila;
```

- atributi

```
SELECT major, SUM(tuition_paid)
FROM student
GROUP BY major;
```

**atribut po katerem
grupiramo**
(lahko ga izpustimo)

Razširitev osnovne oblike SQL stavka (4)

- **HAVING** za omejevanje grup

```
SELECT    major, SUM(tuition_paid)
FROM      student
GROUP BY  major
HAVING    SUM(tuition_paid) > 2500;
```

- **WHERE** deluje nad vrsticami,
HAVING deluje nad skupinami!

← Zanimajo nas samo tisti predmeti, kjer skupna plačana šolnina večja od 2.500 €.

Razširitev osnovne oblike SQL stavka (5)

○ **ORDER BY**

- za izpis vrstic po (abecednem) vrstnem redu
- urejamo lahko po več stolpcih

```
...  
ORDER BY atribut1, atribut2, ...
```

- privzeto urejanje je naraščajoče
 - če želimo padajoče uporabimo

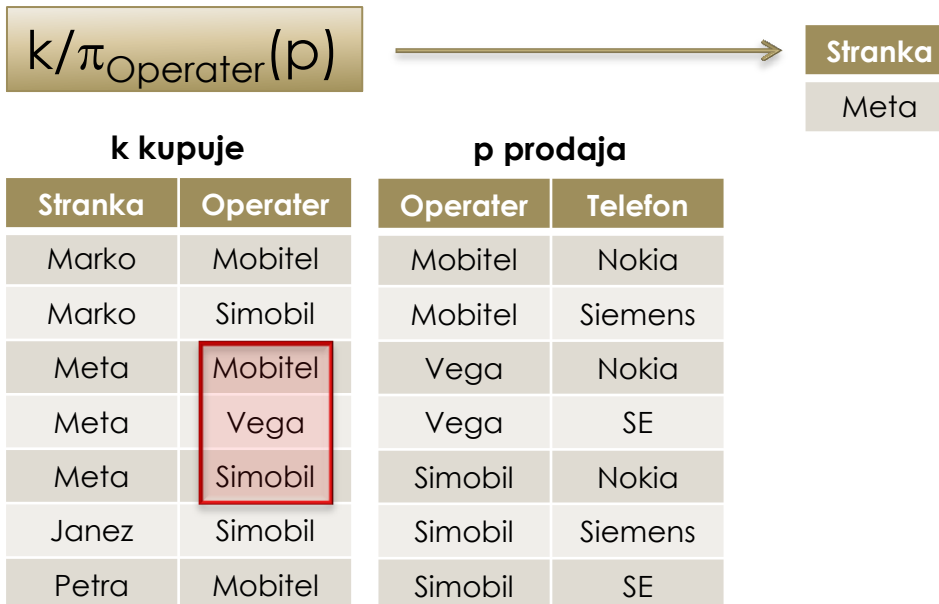
```
...  
ORDER BY atribut1 DESC
```

EXISTS in NOT EXISTS

- Uporaba rezerviranih besed **EXISTS**
 - preverja obstoj vrstic v rezultatu ugnezdene poizvedbe
 - dovolj je že **obstoj ene vrstice** in je logična vrednost **true**.
- in **NOT EXISTS**
 - preverja ali je rezultat ugnezdene poizvedbe prazna množica

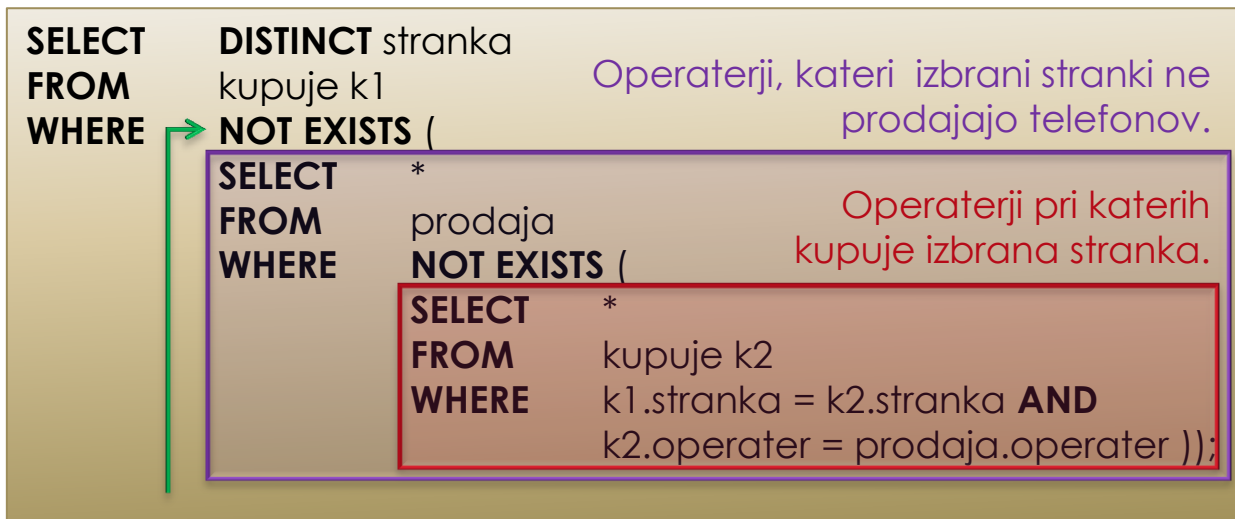
Izvedba operacije deljenja (1)

- Primer poizvedbe iz relacijske algebre:
Katere stranke kupujejo pri vseh operaterjih, ki so navedeni v relaciji p?

Izvedba operacije deljenja (2)

- Primer poizvedbe iz relacijske algebre:
Katere stranke kupujejo pri vseh operaterjih, ki so navedeni v relaciji p?

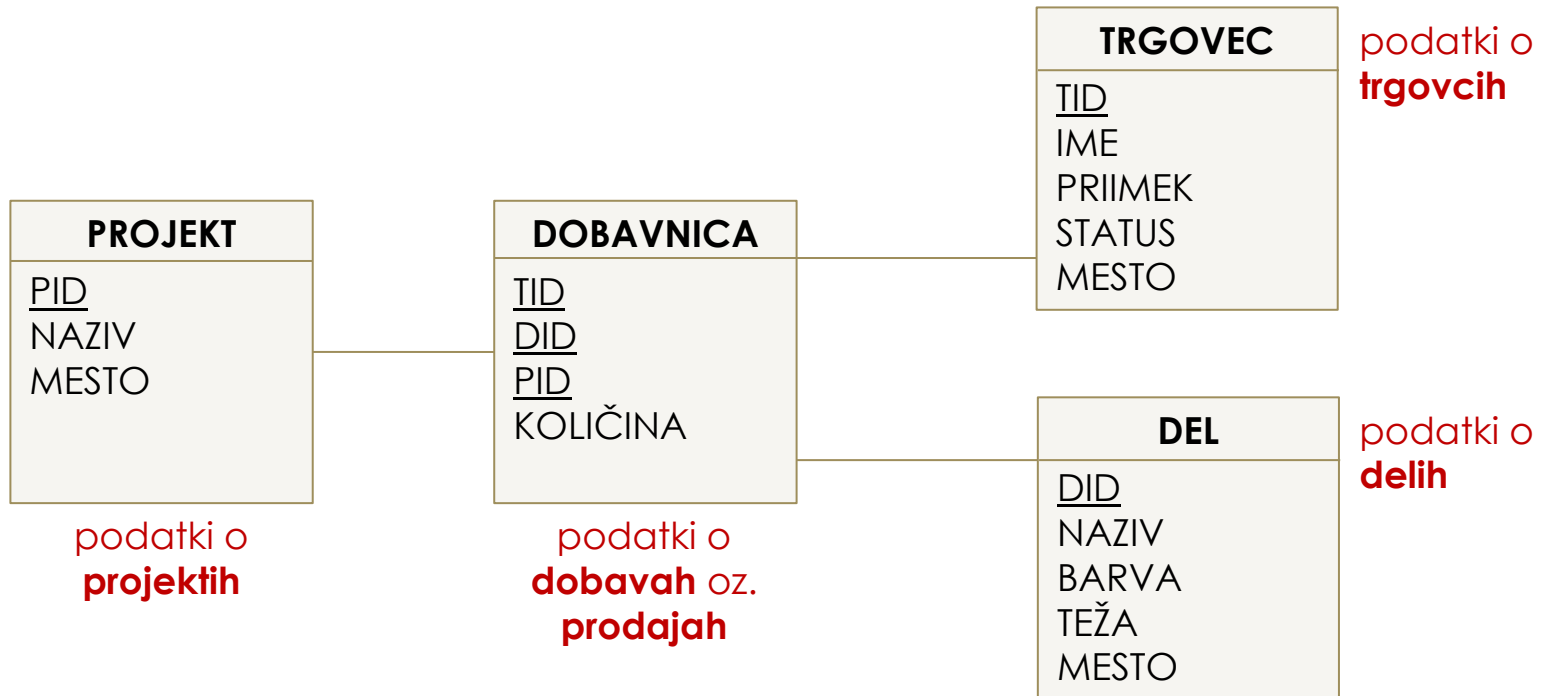

Ne sme obstajati operater, pri katerem izbrana stranka ne kupuje.

Vaje

Povpraševanje po podatkovni bazi.

Problemska domena DOBAVITELJ

Vprašanja ⁽¹⁾

1. Poiščite imena in priimke tistih trgovcev, ki imajo status večji od 20 in so iz Kranja?
2. Poiščite nazive delov, katerih teža znaša vsaj 17kg in so rdeči.
3. Poiščite imena in priimke trgovcev, ki so v okviru ene dobave prodali največ kosov določenega dela.
4. Poiščite imena in priimke trgovcev, ki so prodajali projektom iz Novega mesta.

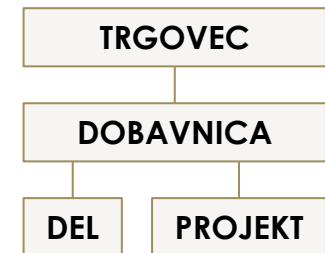
Vprašanja (2)

5. Poiščite nazive delov, ki se do sedaj še niso prodajali.
6. Poiščite nazive delov, ki sta jih prodajala vsaj dva različna trgovca.
7. Poiščite nazive delov, ki so jih kupovali hkrati projekti iz Kranja in Maribora.

Rešitve (1) (1. vprašanje)

- Poiščite imena in priimke tistih trgovcev, ki imajo status večji od 20 in so iz Kranja?

```
SELECT ime, priimek
FROM   trgovec
WHERE  mesto = 'Kranj' AND status > 20;
```

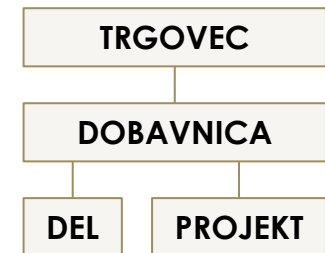


```
TRGOVEC (TID, IME, PRIIMEK, STATUS, MESTO)
DEL (DID, NAZIV, BARVA, TEŽA, MESTO)
PROJEKT (PID, NAZIV, MESTO)
DOBAVNICA (TID, DID, PID, KOLIČINA)
```

Rešitve (2) (2. vprašanje)

- Poiščite nazive delov, katerih teža znaša vsaj 17kg in so rdeči.

```
SELECT naziv
FROM del
WHERE teža >= 17 AND barva = 'Rdeča';
```


TRGOVEC (TID, IME, PRIIMEK, STATUS, MESTO)
DEL (DID, NAZIV, BARVA, TEŽA, MESTO)
PROJEKT (PID, NAZIV, MESTO)
DOBAVNICA (TID, DID, PID, KOLIČINA)

Rešitve (3) (3. vprašanje)

- Poiščite imena in priimke trgovcev, ki so v okviru ene dobave prodali največ kosov določenega dela.

```
SELECT ime, priimek
FROM   trgovec t, dobavnica d1
WHERE  t.tid = d1.tid AND d1.količina >= ALL (
SELECT  d2.količina
FROM    dobavnica d2);
```

```
SELECT ime, priimek
FROM   trgovec
WHERE  tid IN (
SELECT  tid
FROM    dobavnica
WHERE  količina >= ALL (
SELECT  količina
FROM    dobavnica));
```

```
TRGOVEC (TID, IME, PRIIMEK, STATUS, MESTO)
DEL (DID, NAZIV, BARVA, TEŽA, MESTO)
PROJEKT (PID, NAZIV, MESTO)
DOBAVNICA (TID, DID, PID, KOLIČINA)
```


Rešitve (4) (4. vprašanje)

- Poiščite imena in priimke trgovcev, ki so prodajali projektom iz Novega mesta.

```
SELECT    DISTINCT ime, priimek
FROM      trgovec t, dobavnica d, projekt p
WHERE     t.tid = d.tid AND
           d.pid = p.pid AND
           p.mesto = 'Novo mesto';
```

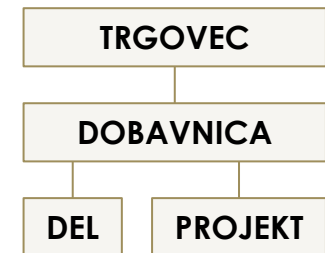


```
TRGOVEC (TID, IME, PRIIMEK, STATUS, MESTO)
DEL (DID, NAZIV, BARVA, TEŽA, MESTO)
PROJEKT (PID, NAZIV, MESTO)
DOBAVNICA (TID, DID, PID, KOLIČINA)
```


Rešitve (5) (5. vprašanje)

- Poiščite nazive delov, ki se do sedaj še niso prodajali.

```
SELECT naziv
FROM del
WHERE did NOT IN (
  SELECT did
  FROM dobavnica);
```

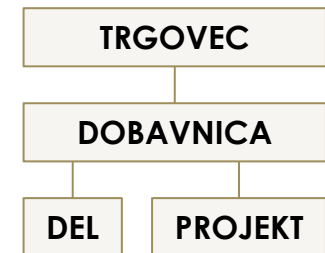

TRGOVEC (TID, IME, PRIIMEK, STATUS, MESTO)
DEL (DID, NAZIV, BARVA, TEŽA, MESTO)
PROJEKT (PID, NAZIV, MESTO)
DOBAVNICA (TID, DID, PID, KOLIČINA)

Rešitve (6) (6. vprašanje)

- Poiščite identifikatorje in nazive delov, ki sta jih prodajala vsaj dva različna trgovca.

```
SELECT    DISTINCT d1.did, d.naziv
FROM      dobavnica d1, dobavnica d2, del d
WHERE     d1.did = d2.did AND
           d1.tid > d2.tid AND
           d1.did = d.did
ORDER BY d1.did;
```


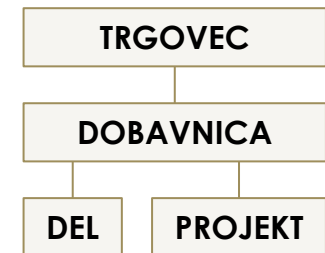
```
TRGOVEC (TID, IME, PRIIMEK, STATUS, MESTO)
DEL (DID, NAZIV, BARVA, TEŽA, MESTO)
PROJEKT (PID, NAZIV, MESTO)
DOBAVNICA (TID, DID, PID, KOLIČINA)
```

Rešitve (7) (7. vprašanje)

- Poiščite nazive delov, ki so jih kupovali hkrati projekti iz Kranja in Maribora.

```

SELECT    DISTINCT del.naziv
FROM      del, dobavnica d, projekt p
WHERE      del.did = d.did AND
              d.pid = p.pid AND
              p.mesto = 'Kranj' AND
              d.did IN (
SELECT      d2.did
FROM        dobavnica d2, projekt p2
WHERE        d2.pid = p2.pid AND
              p2.mesto = 'Maribor');
    
```


TRGOVEC (TID, IME, PRIIMEK, STATUS, MESTO)
DEL (DID, NAZIV, BARVA, TEŽA, MESTO)
PROJEKT (PID, NAZIV, MESTO)
DOBAVNICA (TID, DID, PID, KOLIČINA)

Poizvedovalni jezik SQL

Skupine SQL ukazov

3. del

Skupine SQL ukazov

- **DDL** (Data Definition Language)
 - CREATE, ALTER, DROP
- **DCL** (Data Control Language)
 - GRANT, REVOKE
- **DML** (Data Manipulation Language)
 - SELECT, INSERT, UPDATE, DELETE
- **TPO** (Transaction Processing Option)
 - COMMIT, ROLLBACK

Skupine SQL ukazov (1) (DDL)

- Ukazi skupine DDL so:
 - CREATE** za kreiranje objektov (TABLE, USER, VIEW itd.)

```
CREATE TABLE novaTabela (  
  id INTEGER NOT NULL,  
  ime VARCHAR(30) NOT NULL,  
  priimek VARCHAR(30) NOT NULL,  
  starost INTEGER NULL);
```

ime tabele

ime atributa

podatkovni tip atributa

obveznost atributa

Skupine SQL ukazov (2) (DDL)

- Ukazi skupine DDL so:
 - ALTER** za spreminjanje objektov in njihovih lastnosti

Dodajanje stolpcev

```
ALTER TABLE novaTabela  
ADD (naslov VARCHAR(50));
```

Spreminjanje stolpcev

```
ALTER TABLE novaTabela  
MODIFY (naslov VARCHAR(70));
```

Brisanje stolpcev

```
ALTER TABLE novaTabela  
DROP COLUMN naslov;
```

Skupine SQL ukazov (3) (DDL)

- Ukazi skupine DDL so:
 - **DROP** za uničenje objektov in njihovih lastnosti

```
DROP TABLE novaTabela;
```


Kopiranje tabel

- Kopiranje vsebine tabele v novo tabelo.
 - Prenese se relacijska shema in podatki.
 - Integritetne omejitve se ne prenesejo.

```
CREATE TABLE novaTabela AS  
SELECT *  
FROM staraTabela;
```

Skupine SQL ukazov (4) (DDL)

- Manipulacija z uporabniki:

- kreiranje

```
CREATE USER uporabnik  
IDENTIFIED BY geslo;
```

- brisanje

```
DROP USER uporabnik;
```

- spreminjanje gesla

```
ALTER USER uporabnik  
IDENTIFIED BY novoGeslo;
```

Skupine SQL ukazov (5) (DCL)

- Ukazi skupine DCL so:
 - **GRANT** za podeljevanje pravic.

```
GRANT imePrivilegija ON imeObjekta TO uporabniskolme;
```

```
GRANT ALL ON ab1234.* TO 'uporbnik'@'localhost';
```

- **REVOKE** za odvzem pravic.

```
REVOKE imePrivilegija ON imeObjekt FROM uporabniskolme;
```

```
REVOKE ALL PRIVILEGES FROM uporabniskolme
```

Skupine SQL ukazov (6) (DML)

- Ukazi skupine DML so:
 - **SELECT** za poizvedovanje.
 - **INSERT** za vnašanje (najmanjša enota je vrstica).
 - **UPDATE** za posodabljanje (najmanjša enota je stolpec v vrstici).
 - **DELETE** za brisanje (najmanjša enota je vrstica).

Skupine SQL ukazov (7) (DML)

- Ukazi skupine DML so:
 - **INSERT** za vnašanje (najmanjša enota je vrstica).

```
INSERT INTO Projekt (pid, naziv, mesto)  
VALUES (3010, 'Tiskalnik', 'Ljubljana');
```

- Tabelo lahko napolnimo tudi na podlagi vrednosti iz druge tabele.

```
INSERT INTO novaTabela  
SELECT *  
FROM staraTabela;
```

Skupine SQL ukazov (8) (DML)

- Ukazi skupine DML so:
 - **UPDATE** za posodabljanje (najmanjša enota je stolpec v vrstici).

```
UPDATE   projekt
SET     naziv = 'Sortirnik'
WHERE   naziv = 'Sortirni stroj';
```

← Pomembno, da ne izpustimo pogoja, sicer se posodobijo vse vrstice v tabeli!

Skupine SQL ukazov (9) (DML)

- Ukazi skupine DML so:
 - **DELETE** za brisanje (najmanjša enota je vrstica).

```
DELETE      FROM projekt  
WHERE      naziv = 'Sortirni stroj';
```

← Pomembno, da ne izpustimo pogoja, sicer se izbršejo vse vrstice v tabeli!
Če iz tabele izbršemo vse vrstice, tabela še vedno obstaja!

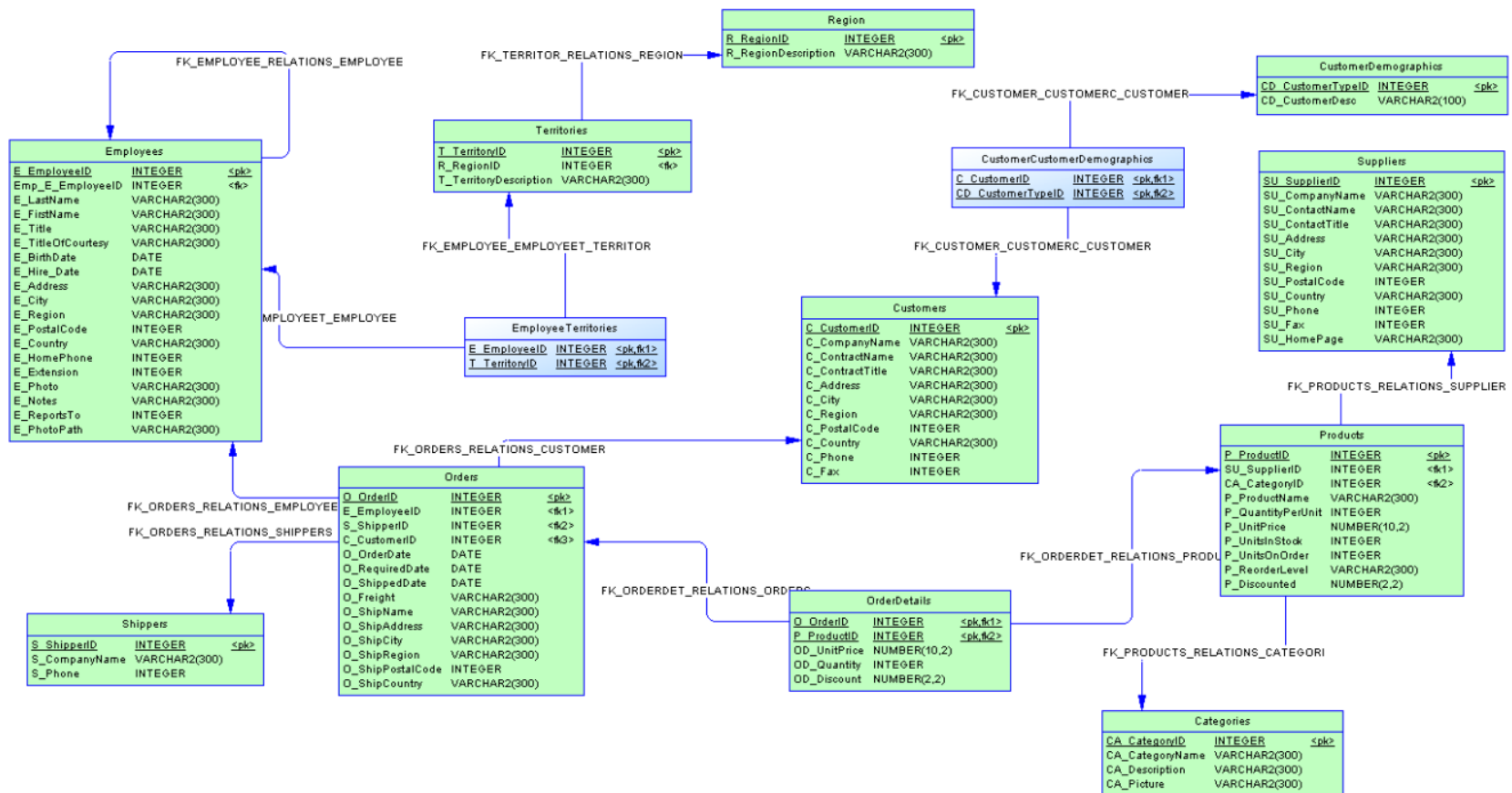
Skupine SQL ukazov (10) (TPO)

- Ukazi skupine TPO so:
 - **COMMIT** za uveljavljanje transakcije in postanejo vidni drugim uporabnikom.
 - **ROLLBACK** za razveljavitev transakcije od zadnje uveljavitve naprej.
- S pomočjo teh ukazov zagotavljamo **konsistentnost** podatkovne baze!

Vaje

Povpraševanje po podatkovni bazi.

Problemska domena NORTHWIND

Vprašanja ⁽¹⁾

1. Poiščite imena in priimke vseh zaposlenih v regiji z identifikacijsko številko 1, katerih ime se začne s črko M.
2. Za vsako kategorijo poiščite število različnih strank, ki so kdajkoli naročile kaj iz te kategorije. Izpišite ime kategorije in število različnih strank, vendar zgolj tiste, za katere obstaja več kot 80 takih strank.

Vprašanja (2)

3. Poiščite identifikacijske številke strank, ki so že kdaj naročile produkte iz vsaj tretjine vseh kategorij (ni nujno da v enem naročilu).
4. Poiščite identifikacijske številke zaposlenih, ki so obravnavali največje število naročil.
5. Izpišite imena in priimke zaposlenih, ki niso nikoli obravnavali naročila za stranko, ki bi bila iz istega mesta kot zaposleni.

Vprašanja (3)

6. Izpišite identifikacijsko številko ter skupno ceno naročila, za vsa naročila, ki vsebujejo vsaj en produkt, ki spada v kategorijo z identifikacijsko številko 6.
 - Skupno ceno izračunate kot vsoto $\sum_i k_i c_i (1 - p_i)$, kjer je k_i količina produkta i , c_i cena posameznega kosa ter p_i odobren popust za ta produkt.
 - Skupno ceno naročila zaokrožite na celo število s pomočjo funkcije ROUND(X).

Rešitve (1) (1. vprašanje)

- Poiščite imena in priimke vseh zaposlenih v regiji z identifikacijsko številko 1, katerih ime se začne s črko M.

```
SELECT    DISTINCT e.FirstName, e.LastName
FROM      employees e, employeeterritories et,
            territories t
WHERE     e.FirstName LIKE 'M%' AND
            t.RegionID = 1 AND
            e.EmployeeID = et.EmployeeID AND
            et.TerritoryID = t.TerritoryID;
```


Rešitve (2) (2. vprašanje)

- Za vsako kategorijo poiščite število različnih strank, ki so kdajkoli naročile kaj iz te kategorije. Izpišite ime kategorije in število različnih strank, vendar zgolj tiste, za katere obstaja več kot 80 takih strank.

```
SELECT    ca.CategoryName,  
            COUNT(DISTINCT o.CustomerID) AS NumberOfCustomers  
FROM      orders o, orderdetails od, products p, categories ca  
WHERE     o.OrderID = od.OrderID AND  
            od.ProductID = p.ProductID AND  
            p.CategoryID = ca.CategoryID  
GROUP BY ca.CategoryID, ca.CategoryName  
HAVING    NumberOfCustomers > 80;
```

Categories		
CA_CategoryID	INTEGER	<pk>
CA_CategoryName	VARCHAR2(300)	
CA_Description	VARCHAR2(300)	
CA_Picture	VARCHAR2(300)	

R	<pk>
R	<fk1>
R	<fk2>
NR2(300)	
R	
R(10,2)	
R	
R	
NR2(300)	
R(2,2)	

Rešitve (3) (3. vprašanje)

- Poiščite identifikacijske številke strank, ki so že kdaj naročile produkte iz vsaj tretjine vseh kategorij (ni nujno da v enem naročilu).

```
SELECT o.CustomerID
FROM orders o, orderdetails od, products p
WHERE o.OrderID = od.OrderID AND
        od.ProductID = p.ProductID
GROUP BY o.CustomerID
HAVING COUNT(DISTINCT p.CategoryID) >=
        (SELECT COUNT(*) FROM categories)/3;
```

```
R <pk>
R <#1>
R <#2>
AR2(300)
R
R(10,2)
R
R
AR2(300)
R(2,2)
```

Categories

Rešitve (4) (4. vprašanje)

- Poiščite identifikacijske številke zaposlenih, ki so obravnavali največje število naročil.

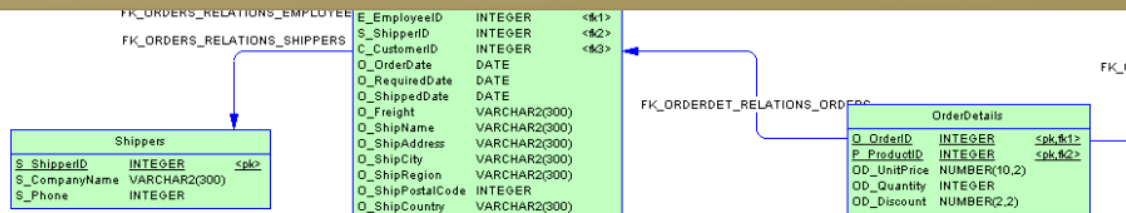
```
SELECT EmployeeID
FROM orders o
GROUP BY EmployeeID
HAVING COUNT(o.OrderID) >= ALL (
SELECT COUNT(*)
FROM orders
GROUP BY EmployeeID);
```

Rešitve (5) (5. vprašanje)

- Izpišite imena in priimke zaposlenih, ki niso nikoli obravnavali naročila za stranko, ki bi bila iz istega mesta kot zaposleni.

```

SELECT DISTINCT FirstName, LastName
FROM employees
WHERE EmployeeID NOT IN (
    SELECT e.EmployeeID
    FROM employees e, orders o, customers c
    WHERE e.City = c.City AND
    e.EmployeeID = o.EmployeeID AND
    o.CustomerID = c.CustomerID);
    
```


Rešitve (6) (6. vprašanje)

- Izpišite identifikacijsko številko ter skupno ceno naročila, za vsa naročila, ki vsebujejo vsaj en produkt, ki spada v kategorijo z identifikacijsko številko 6.
 - Skupno ceno izračunate kot vsoto $\sum_i k_i c_i (1 - p_i)$, kjer je k_i količina produkta i , c_i cena posameznega kosa ter p_i odobren popust za ta produkt.
 - Skupno ceno naročila zaokrožite na celo število s pomočjo funkcije ROUND(X).

Rešitve (7) (6. vprašanje)

```
SELECT od.OrderID,  
        ROUND(SUM(od.Quantity * od.UnitPrice * (1 - od.Discount))) AS Cost  
FROM orderdetails od  
WHERE od.OrderID IN (  
    SELECT od1.OrderID  
    FROM orderdetails od1, products p  
    WHERE p.CategoryID = 6 AND  
          od.ProductID = p.ProductID)  
GROUP BY od.OrderID;
```